

Oikeustapauskokoelma

Asia T-456/11

**International Cadmium Association (ICdA) ym.
vastaan
Euroopan komissio**

REACH — Kadmiumin ja sen yhdisteiden markkinoille saattamiseen ja käyttöön sovellettavia rajoituksia koskevat siirtymätoimenpiteet — Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liite XVII — Kadmiumpigmenttien käytön rajoittaminen muovimateriaaleissa — Ilmeinen arviointivirhe — Riskinarviointi

Tiivistelmä – Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (seitsemäs jaosto) 14.11.2013

1. *Kumoamiskanne — Ainetta koskevan maininnan poistaminen riidanalaisesta toimesta oikeudenkäynnin aikana — Riidanalaisista toimita ei ole kumottu — Riidanalainen toimi, joka on voinut saada oikeusvaikutuksia — Kanne, joka säilyttää kohteensa — Mahdollisen vahingonkorvauskanteen perusta — Oikeussuojan tarpeen säilyminen*

(SEUT 263 artikla)

2. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Kemikaalien rekisteröinti, arviointi ja lupamenettelyt — REACH-asetus — Tiettyihin aineisiin sovellettavat rajoitukset — Uusien rajoitusten käyttöönotto ja nykyisten rajoitusten muuttaminen — Unionin viranomaisten harkintavalta — Ulottuvuus — TuomioistuINVALVONNAN rajat — Ilmeinen arviointivirhe*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1907/2006 68 artiklan 1 kohta ja liite XVII)

3. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Kemikaalien rekisteröinti, arviointi ja lupamenettelyt — REACH-asetus — Tiettyihin aineisiin sovellettavat rajoitukset — Uusien rajoitusten käyttöönotto ja nykyisten rajoitusten muuttaminen — Edellytykset — Riskinarviointi*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1907/2006 68 artiklan 1 kohta ja 137 artiklan 1 kohdan a alakohta sekä liite XVII; neuvoston asetuksen N:o 793/11 artikla)

1. Riidanalaisella asetuksella käyttöön otettujen tiettyjen aineiden käyttöä koskevien rajoitusten poistaminen asetuksella taannehtivasti riidanalaisen asetuksen soveltamis päivästä lähtien ei poista kumoamiskanteelta sen kohdetta, koska komissio ei ole muodollisesti kumonnut riidanalaisista toimenpidettä.

Tämä rajoituksen poistaminen ei sellaisenaan luo unionin tuomioistuimille velvollisuutta todeta, että lausunnon antaminen asiassa raukeaa sen takia, että kohde tai oikeussuojan tarve puuttuvat silloin, kun tuomio julistetaan. Riidanalaisen toimen, joka on jo pantu täytäntöön, kumoamisesta voi edelleen olla hyötyä kantajalle, vaikka tällä toimella käyttöön otetut kyseiset rajoitukset onkin sittemmin

poistettu taannehtivasti toimen soveltamispäivästä lähtien. Riidanalainen toimi on näet voinut saada oikeusvaikutuksia sinä aikana, kun sitä sovellettiin kyseessä olevia aineita koskeviin rajoituksiin, eli sen soveltamisen alusta alkaen asetuksen, jolla rajoitukset poistettiin, voimaantuloon saakka.

On todettava myös, että riidanalaisella toimella kiellettiin kyseisten aineiden käyttö tämän ajanjakson aikana. Tässä tilanteessa kantaja säilyttää intressin saada riidanalaisen toimen osittainen lainvastaisuus todetuksi, sillä yhtäältä tämä toteaminen sitoisi unionin tuomioistuimia vahingonkorvauskannetta käsiteltäessä ja toisaalta se voisi muodostaa perustan mahdollisille oikeudenkäynnin ulkopuolisille neuvoston ja kantajan välisille neuvotteluille, joilla pyrittäisiin korjaamaan kantajan väitetysti kärsimä vahinko.

(ks. 36–38 kohta)

2. Jotta kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annetun asetuksen N:o 1907/2006 (REACH) tavoitteisiin voitaisiin tehokkaasti pyrkiä, unionin viranomaisilla on kehittyvän monitahoisen tekniikan yhteydessä laajaa harkintavaltaa muun muassa arvioitaessa hyvin monitahoisia tieteellisiä ja teknisiä tosiseikkoja niiden toimenpiteiden luonteen ja ulottuvuuden määrittämiseksi, joihin ne ryhtyvät, kun taas unionin tuomioistuinten tehtävänä on valvoa ainoastaan, ettei kyseistä harkintavaltaa käytettäessä ole tehty ilmeistä virhettä, ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin tai etteivät nämä viranomaiset ole selvästi ylittäneet harkintavaltansa rajoja. Tällaisessa asiayhteydessä unionin tuomioistuimet eivät nimittäin voi omalla tieteellisillä ja teknisillä tosiseikoilla koskevalla arvioinnillaan korvata toimielinten arviointia, sillä EUT-sopimuksessa tämä tehtävä annetaan ainoastaan näille toimielimille.

Unionin viranomaisilla oleva laaja harkintavaltaa, joka merkitsee sitä, että tuomioistuimet voivat valvoa sen käyttöä rajallisesti, ei kuitenkaan koske ainoastaan toteutettavien toimenpiteiden luonnetta ja ulottuvuutta vaan tiettyssä laajuudessa myös toimenpiteen perustana olevien seikkojen toteamista. Tällainen tuomioistuinvalvonta – vaikka sen ulottuvuus onkin rajallinen – edellyttää kuitenkin, että unionin viranomaiset kyseisen toimen toteuttajina kykenevät osoittamaan unionin tuomioistuimissa, että ne ovat toteuttaneet toimen käyttämällä tosiasiallisesti niille annettua harkintavaltaa, mikä edellyttää kaikkien sen tilanteen kannalta merkityksellisten seikkojen ja olosuhteiden huomioon ottamista, jota toimenpiteellä aiottiin säännellä.

Tieteellisessä riskinarvioinnissa, jonka tieteelliset asiantuntijat toteuttavat, on annettava komissiolle riittävästi luotettavaa ja vakuuttavaa tietoa, jonka avulla se voi käsittää esitetyn tieteellisen kysymyksen koko laajuudessaan ja määrittellä politiikkansa asian täysin tuntien. Jotta komissio ei toteuttaisi mielivaltaisia toimenpiteitä, joita ei voida missään oloissa oikeuttaa ennalta varautumisen periaatteen nojalla, sen on näin ollen huolehdittava siitä, että sen toteuttamat toimenpiteet, vaikka ne olisivat ennalta ehkäiseviä, perustuvat tapauksen erityispiirteet huomioon ottaen mahdollisimman kattavaan tieteelliseen riskinarviointiin.

Koska asiakirja-aineistosta ei ilmene, että komissio olisi arvioinut kaikkia siihen tilanteeseen, jota riidanalaisella asetuksella oli tarkoitus säännellä, liittyviä merkityksellisiä seikkoja ja olosuhteita, se teki ilmeisen arviointivirheen todetessaan riittämättömien tieteellisten seikkojen perusteella, että olemassa oli ihmisten terveydelle tai ympäristölle vaara, johon on puututtava unionin tasolla.

(ks. 45, 46, 52 ja 71 kohta)

3. Vaikka riidanalainen asetus, jolla otettiin käyttöön tiettyjä aineita koskevia rajoituksia, onkin annettu kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annetun asetuksen N:o 1907/2006 (REACH) 137 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja siirtymätoimenpiteitä käyttämällä, asetuksen liitteen XVII muuttaminen edellyttää asetuksen 68 artiklassa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

Tiettyjä aineita koskevien uusien rajoitusten antaminen riidanalaisella asetuksella siis edellytti asetuksen N:o 1907/2006 68 artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymistä. Näin ollen riidanalaisen asetuksen antaminen edellytti, että komission oli perustellusti katsottava, että kyseessä olevien aineiden käyttö muissa kuin sellaisissa muovimateriaaleissa, joissa niiden käyttöä oli rajoitettu ennen riidanalaisen asetuksen antamista, aiheutti ihmisten terveydelle tai ympäristölle vaaran, jota ei voida hyväksyä ja johon on puututtava unionin tasolla.

Vaikka oletettaisiinkin, ettei asetuksen N:o 1907/2006 137 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla toteutettujen toimenpiteiden tarvitse täyttää asetuksen 68 artiklassa säädettyjä aineellisia edellytyksiä vaan ennen kyseistä asetusta voimassa olleiden sääntöjen – eli olemassa olevien aineiden vaarojen arvioinnista ja valvonnasta annetun asetuksen N:o 793/93 11 artiklan – mukaiset edellytykset, on todettava, että myös viimeksi mainitussa säännöksessä säädettiin, että rajoitustoimenpiteitä voitiin toteuttaa ainoastaan riskinarvioinnin perusteella.

(ks. 47–50 kohta)